

ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาเชิงพื้นที่

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาเชิงพื้นที่ได้ประยุกต์ Diamond Model ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานจากการเปรียบเทียบปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาทางกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ แล้วพัฒนาต่อเป็น Dual Double Diamond Model (DDDM) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับกิจกรรมเศรษฐกิจของแต่ละประเทศของ Southern Economic Corridor รวมถึงเปรียบเทียบข้อเด่นข้อด้อยหรือความสามารถในการแข่งขันเป็นคู่ประเทศ ได้แก่ (i) ประเทศไทย (ไทย)-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (เมียนมา) (ii) ไทย-ราชอาณาจักรกัมพูชา (กัมพูชา) และ (iii) ไทย-สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม)

ผลการเปรียบเทียบ DDDM เป็นเครื่องมือบ่งชี้ว่า การจัดสรรทรัพยากรภายใน Southern Economic Corridor ที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการหรือควรส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ใด และ DDDM สามารถนำไปประยุกต์กับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการโซ่อุปทานภายใน Southern Economic Corridor (Production Network) และการวางแผนระบบเชื่อมต่อ (Node System) ของ Transport Corridor ต่อไป

ง.1 แนวทางการวิเคราะห์ Dual Double Diamond Model

ง.1.1 การใช้งาน Diamond Model

Diamond Model เป็นการประเมินความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งได้รับการยอมรับมากกว่า 20 ปี ซึ่งการสร้าง Diamond Model โดยทั่วไปนั้นเป็นเทคนิคมาตรฐานเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ (Competitiveness) อย่างไรก็ตามได้มีการพัฒนา Diamond Model ต้นแบบ เพื่อสร้างเครื่องมือที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นในการประยุกต์ใช้กับการศึกษาในหลายด้าน

ง.1.2 คุณสมบัติของ DDDM

Dual Double Diamond Model หรือ DDDM พัฒนาจาก Diamond Model แบบทั่วไป โดยมุ่งเน้นทุกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศ โดยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะประกอบกันเป็นดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหนึ่งๆ ในตลาดภายในประเทศและตลาดโลก ดัชนีชี้วัดของ DDDM พิจารณาปัจจัยด้านกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ (Physical and Human Factors) ดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านกายภาพ (Physical Factors)

- กลยุทธ์องค์กร โครงสร้างทางธุรกิจ และสภาพการแข่งขันของตลาด (Firm, Strategy, Structure and Rivalry) วิธีการดำเนินงานของบริษัทภายในประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงกับระดับการแข่งขันภายในประเทศระหว่างบริษัทต่างๆ ในอุตสาหกรรมและความสามารถของบริษัทในการสร้างนวัตกรรม
- สภาพของปัจจัย (Factor Conditions) ทรัพยากรด้านกายภาพในอุตสาหกรรม ประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) ความรู้ (Knowledge) สินทรัพย์เพื่อการลงทุน (Capital for Investment) รวมทั้งความพร้อมและคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน (Availability and Quality of Infrastructure)
- สภาพของอุปสงค์ (Demand Conditions) อุปสงค์สินค้าในอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากขนาดประชากรภายในประเทศ (Size of Domestic Population) ระดับความเป็นชุมชนเมือง (Degree of Urbanization หรือ ร้อยละของประชากรภายในประเทศที่พักในชุมชนเมือง) กำลังความสามารถในการใช้จ่าย (Spending Power) ของบุคคลและบริษัท และระดับการเจาะตลาดระหว่างประเทศ (Extent of Penetration of International Markets)
- ภาคอุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวข้อง (Related and Supporting Industries) จุดแข็งหรือจุดอ่อนของอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries) ซึ่งรวมถึงจำนวนและคุณภาพของผู้จัดหาวัตถุดิบ (Suppliers) ความเข้มแข็งของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และระดับความเหนียวแน่นของกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (Clustering of Related Industries)

2) ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Factors)

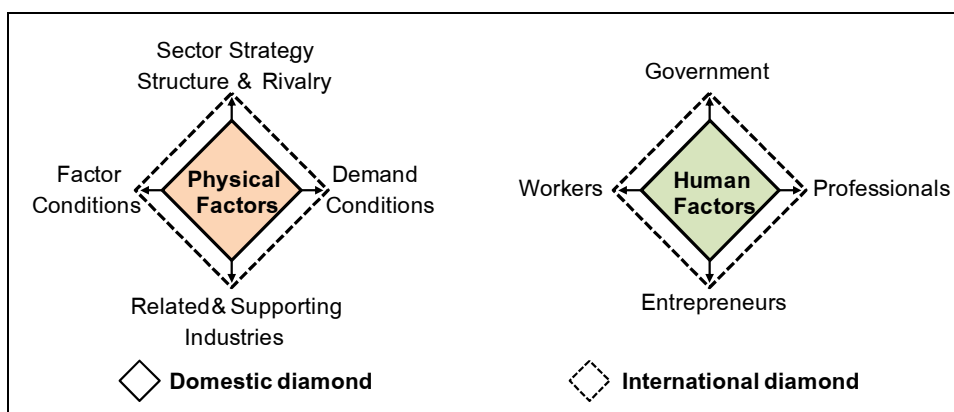
- ภาครัฐและระบบบริหารจัดการของภาครัฐ (Government and Administration) หมายถึงประสิทธิภาพของภาครัฐและระบบบริหารจัดการของภาครัฐ รวมทั้งลักษณะการแทรกแซงตลาดของรัฐบาลผ่านนโยบายและการจัดเก็บภาษี
- แรงงานระดับบริหาร (Professionals) ศักยภาพของผู้จัดการ ซึ่งหมายถึงทักษะและสมรรถนะของผู้จัดการคุณภาพการศึกษาขั้นสูงและการอุดมศึกษาภายในประเทศ รวมทั้งความสนใจของบริษัทในการว่าจ้างผู้จัดการเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากภายในและต่างประเทศ
- แรงงานระดับปฏิบัติการ (Workers) ศักยภาพของแรงงาน ซึ่งสัมพันธ์กับค่าแรงและผลผลิต (Pay and Productivity) รวมทั้งระดับการศึกษาพื้นฐาน (General Level of Education) ภายในประเทศและโอกาสการฝึกฝนทักษะ (Skills Training)
- ผู้ประกอบการและธุรกิจ (Entrepreneurs) ผู้ประกอบการและธุรกิจ ซึ่งผสมผสานด้วยความสนใจของธุรกิจในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รวมทั้งการสร้างนวัตกรรม และความสามารถในการระดมทุน (Raise Funds) เพื่อการลงทุนของบริษัท

ง.1.3 แนวทางการสร้าง DDDM

DDDМ ประกอบด้วยภาพ Double Diamond (DD) ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการแข่งขันของประเทศในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านกายภาพ และ ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยแต่ละ DD ประกอบด้วย

- Domestic Diamond (วงใน) แสดงความสามารถในการแข่งขันของภาคส่วนใดภาคส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศ
- International Diamond (วงนอก) แสดงความสามารถในการแข่งขันของภาคส่วนเดียวกันนั้นของระบบเศรษฐกิจของประเทศในบริบทโลก (Global Context)

โครงสร้างของ DDDM แสดงในรูปที่ ง-1

ที่มา: ปรับปรุงจาก Cho, Moon and Kim (2009)

รูปที่ ง-1 โครงสร้างของ DDDM

วิธีการสร้างและการตีความ DDDM สรุปได้ดังนี้

- Diamond แต่ละภาพ ประกอบด้วยแกนสี่แกน (Four Axis) แต่ละแกนแสดงดัชนีชี้วัดแต่ละประเภท
- คะแนน (Scores) จะถูกคำนวณสำหรับแต่ละดัชนีชี้วัดบนแต่ละแกน แล้วจึงบวกกันเป็นคะแนนรวม (Total Scores) โดยคะแนนรวมสำหรับแต่ละแกนจะเท่ากันคือ 10
- รูปทรงของ Diamond แต่ละภาพจะกำหนดจากคะแนนรวมของแต่ละแกน

การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศต่างๆ สามารถทำได้โดยการเทียบเคียง:

- คะแนนของแต่ละแกนภายใน Diamond แต่ละภาพ
- พื้นที่ของ Diamond แต่ละภาพ (ภาพ Diamond ขนาดใหญ่แสดงความสามารถในการแข่งขันสูง ส่วนภาพ Diamond ขนาดเล็กแสดงความสามารถในการแข่งขันต่ำ)

ง.1.4 ข้อมูลสำหรับการสร้าง DDDM

- 1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กลุ่มผู้ประกอบการสินค้าที่มีศักยภาพ
- 2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ข้อมูลทุติยภูมิหลักที่รวบรวมและวิเคราะห์ DDDM มาจาก 3 แหล่ง โดยมีแนวทางดำเนินการสำรวจและศึกษา ดังนี้
 - World Economic Forum (WEF)¹ เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้สร้างดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลจาก 2 แหล่งสำคัญ ได้แก่ (i) ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลที่เวทีเศรษฐกิจโลกเก็บรวบรวมจากทั่วโลกเป็นประจำทุกปีผ่านการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำด้านธุรกิจกว่า 14,000 คนจาก 148 ประเทศ โดยผู้บริหารถูกขอให้ตอบคำถามในรูปแบบคะแนนบนสเกลตั้งแต่ 1 ถึง 7 และ (ii) ข้อมูลทุติยภูมิ สถิติที่จัดทำโดยหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ได้แก่ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (The International Monetary Fund : IMF) และองค์การอนามัยโลก (The World Health Organization: WHO)
 - Asian Development Bank (ADB)² รวบรวมจากหลายแหล่ง ได้แก่ กระทรวงและหน่วยงานราชการต่างๆ ธนาคารกลาง รวมทั้งหน่วยงานระดับนานาชาติ อาทิเช่น ประชาคมอาเซียน (The Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) องค์การสหประชาชาติ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ธนาคารโลก องค์การอนามัยโลก และองค์การการค้าโลก (The World Trade Organization: WTO)
 - ธนาคารโลก³ วิเคราะห์ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ของการพัฒนา (Logistics Performance Index: LPI) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจสมาชิกประชาคมตัวแทนผู้ส่งสินค้าระหว่างประเทศ (International Freight Forwarding Community) (อาทิ สมาคมตัวแทนผู้ส่งสินค้า) ผู้ตอบคำถามที่เข้าร่วมการสำรวจ จะถูกขอให้ชี้วัดดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ 6 ประภาพในการให้คะแนนตลาดต่างประเทศ 8 แห่ง โดยให้คะแนนบนสเกลตั้งแต่ 1 ถึง 5 การสำรวจจำนวนมากที่ดำเนินการในประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสร้างดัชนีชี้วัดทำให้เกิดภาพรวมโลจิสติกส์ในเวทีสากล

¹ • รายงานความสามารถในการแข่งขันระดับโลกของ ปี พ.ศ. 2559 ถึง 2560, World Economic Forum (WEF), ปี พ.ศ. 2559 ประกอบด้วยดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index : GCI) ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวชี้วัด 114 รายการ

• รายงานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศสากล ปี พ.ศ. 2559, World Economic Forum (WEF), ปี พ.ศ. 2559 ประกอบด้วยดัชนีชี้วัดความพร้อมด้านเครือข่าย ปี พ.ศ. 2559 (ดัชนีสถานะ ICT) อิงตาม 53 ตัวชี้วัดที่แตกต่างกัน

• รายงาน “The Human Capital Report 2016”, World Economic Forum (WEF), ปี พ.ศ. 2559

• รายงาน “The Inclusive Growth and Development Report 2017”, World Economic Forum (WEF), ปี พ.ศ. 2560

• รายงาน “The Global Enabling Trade Report”, World Economic Forum, ปี พ.ศ. 2559

² • ตัวชี้วัดที่สำคัญสำหรับเอเชียและแปซิฟิก โดยธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ปี พ.ศ. 2559

• ข้อมูลสถิติพื้นฐาน, โดย ADB, ปี พ.ศ. 2560

³ • เว็บไซต์ธนาคารโลก (<http://data.worldbank.org/>)

• รายงาน “Doing Business” ปี พ.ศ. 2560 เรื่อง “โอกาสที่เท่าเทียมกัน” ของธนาคารโลก ปี พ.ศ. 2560

• บทความ “Connecting to Compete – Trade Logistics in the Global Economy” ปี พ.ศ. 2559 ของธนาคารโลก (และ Logistics Performance Index : LPI)

ง.1.5 ตัวชี้วัดปัจจัยด้านกายภาพ

ตัวชี้วัดด้านปัจจัยกายภาพ กำหนดจากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ดังตารางที่ ง-1 เพื่อใช้ในการประเมินศักยภาพของแต่ละปัจจัย โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ตารางที่ ง-1 ตัวชี้วัดด้านปัจจัยกายภาพจากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

ปัจจัย	Diamond	ตัวชี้วัดจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้รับจากการคัดเลือก	แหล่งที่มาของข้อมูลทุติยภูมิ
กลยุทธ์องค์กร โครงสร้างทางธุรกิจ สภาพการแข่งขันของตลาด	ในประเทศ	Technological readiness	GCI, WEF
		Intensity of local competition	GCI, WEF
		Extent of market dominance	GCI, WEF
		Production process sophistication	GCI, WEF
	ระหว่างประเทศ	Technological readiness	GCI, WEF
		State of cluster development	GCI, WEF
		Value chain breadth	GCI, WEF
		Control of international distribution	GCI, WEF
		Production process sophistication	GCI, WEF
		Nature of competitive advantage	GCI, WEF
		Enabling Trade Index	Global Enabling Trade Report, WEF
สภาพปัจจัย	ในประเทศ	Infrastructure	GCI, WEF
		Quality of roads	GCI, WEF
		Quality of railway infrastructure	GCI, WEF
		Reliability of electricity supply	GCI, WEF
		Networked Readiness Index	Global Information Technology Report 2016, WEF
		Networked Readiness Usage Sub-Index	Global Information Technology Report 2016, WEF
		Infrastructure (LPI sub-index)	LPI Report, World Bank
		Timeliness	LPI Report, World Bank
	ระหว่างประเทศ	Infrastructure	GCI, WEF
		Quality of port infrastructure	GCI, WEF
		Quality of air transport infrastructure	GCI, WEF
		Reliability of electricity supply	GCI, WEF
		Networked Readiness Index	Global Information Technology Report 2016, WEF
		Networked Readiness Usage Sub-Index	Global Information Technology Report 2016, WEF
		International shipments	LPI Report, World Bank
		Timeliness	LPI Report, World Bank
สภาพอุปสงค์	ในประเทศ	Market size	GCI, WEF
		Domestic market size index	GCI, WEF
		Degree of customer orientation	GCI, WEF
	ระหว่างประเทศ	Foreign market size index	GCI, WEF
		Degree of customer orientation	GCI, WEF
สภาพอุตสาหกรรม ที่สนับสนุนและเกี่ยวข้อง	ในประเทศ	Goods market efficiency	GCI, WEF
		Local supplier quantity	GCI, WEF
		Local supplier quality	GCI, WEF
		Logistics Performance Index	LPI Report, World Bank
	ระหว่างประเทศ	Goods market efficiency	GCI, WEF
		Financial services meeting business needs	GCI, WEF
		Soundness of banks	GCI, WEF
		Manufacturing value added share in GDP	ADB Key Indicators
		Logistics Performance Index	LPI Report, World Bank

หมายเหตุ: GCI คือ ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index)

WEF คือ สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum)

LPI คือ ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ของพัฒนา (Logistics Performance Index)

ที่มา: ที่ปรึกษา

ง.1.6 ตัวชี้วัดปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์

ตัวชี้วัดด้านปัจจัยทรัพยากรมนุษย์ กำหนดจากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ดังตารางที่ ง-2 เพื่อใช้ในการประเมินศักยภาพของแต่ละปัจจัย โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ตารางที่ ง-2 ตัวชี้วัดด้านทรัพยากรมนุษย์จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

ปัจจัย	Diamond	ตัวชี้วัดจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้รับจากการคัดเลือก	แหล่งที่มาของข้อมูลทุติยภูมิ
ภาครัฐและระบบบริหารจัดการของภาครัฐ	ในประเทศ	Institutions	GCI, WEF
		Burden of government regulation	GCI, WEF
		Effect of taxation on incentives to invest	GCI, WEF
		Operating environment (regulation)	Global Enabling Trade Report, WEF
	ระหว่างประเทศ	Institutions	GCI, WEF
		Burden of government regulation	GCI, WEF
		Effect of taxation on incentives to invest	GCI, WEF
		Trade tariffs (% duty)	Doing Business, World Bank
		Burden of customs procedures	GCI, WEF
		Efficiency & transparency of border administration	Doing Business, World Bank
		Operating environment (regulation)	Global Enabling Trade Report, WEF
		Customs (LPI sub-index)	LPI Report, World Bank
		World Bank ease of doing business scores	Doing Business, World Bank
แรงงานระดับปฏิบัติการ	ในประเทศ	Labour market efficiency	GCI, WEF
		Quality of the education system	GCI, WEF
		Extent of staff training	GCI, WEF
		Manufacturing employment as % of total employment	ADB Key Indicators
		Urban population as % of total population 2015	ADB Key Indicators
	ระหว่างประเทศ	Labour market efficiency	GCI, WEF
		Pay and productivity	GCI, WEF
		Human Capital Index	Human Capital Report, WEF
		Inclusive Development Index	Inclusive Growth Report, WEF
แรงงานระดับบริหาร	ในประเทศ	Higher education and training	GCI, WEF
		Quality of math and science education	GCI, WEF
		Reliance on professional management	GCI, WEF
		Logistics quality & competence	LPI Report, World Bank
	ระหว่างประเทศ	Reliance on professional management	GCI, WEF
		Ability to attract talent	GCI, WEF
		Ability to retain talent	GCI, WEF
		Availability of scientists and engineers	GCI, WEF
ผู้ประกอบการธุรกิจ	ในประเทศ	Financial market development	GCI, WEF
		Business sophistication	GCI, WEF
		Innovation	GCI, WEF
		Capacity for innovation	GCI, WEF
		Quality of management schools	GCI, WEF
	ระหว่างประเทศ	Financial market development	GCI, WEF
		Business sophistication	GCI, WEF
		Strength of investor protection	GCI, WEF

หมายเหตุ: GCI คือ ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index)

WEF คือ สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum)

LPI คือ ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ของพัฒนา (Logistics Performance Index)

ที่มา: ที่ปรึกษา

ง.1.7 การตีความหมายผลการวิเคราะห์

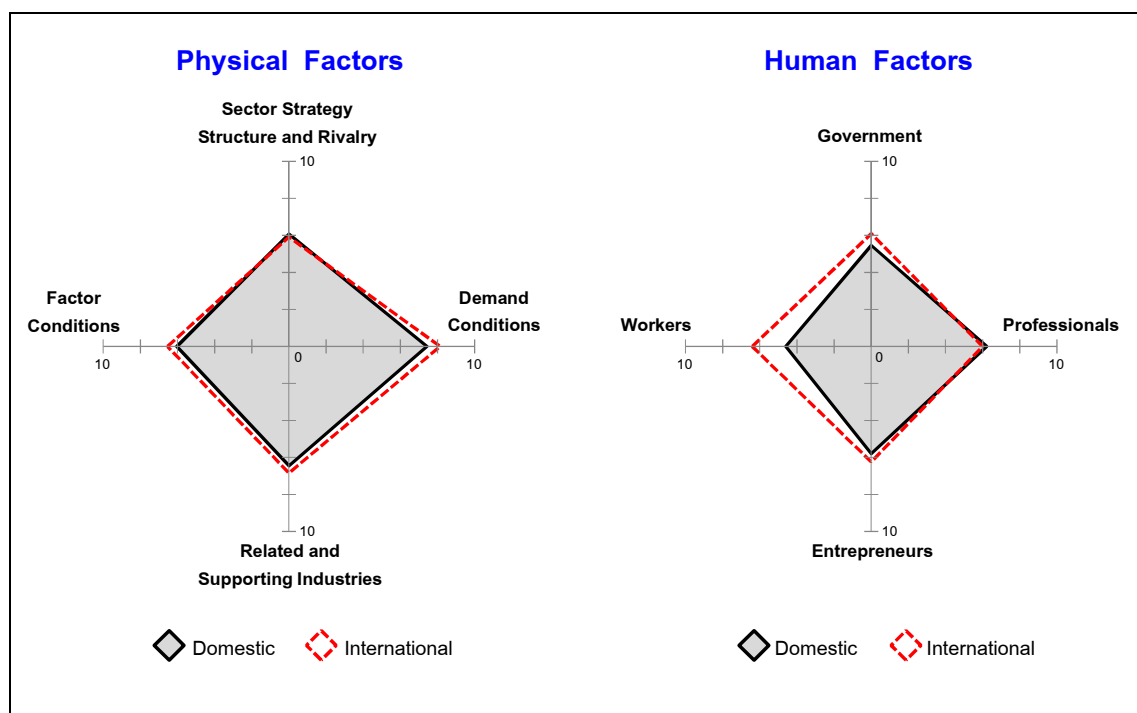
คะแนนสำหรับตัวชี้วัดแต่ละตัวจากข้อมูลสถิติภูมิจะได้มาในรูปแบบดังต่อไปนี้

- (1) ตัวชี้วัดส่วนใหญ่จากดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index : GCI) โดย WEF ซึ่งมีคะแนนอยู่ในระดับ 1 ถึง 7 แล้วแปลงคะแนนเหล่านี้เป็นระดับ 1 ถึง 10
- (2) LPI ของธนาคารโลก แสดงคะแนนอยู่ในระดับ 1 ถึง 5 แล้วแปลงคะแนนเหล่านี้เป็นระดับ 1 ถึง 10
- (3) ข้อมูลจากวัดความสามารถในการแข่งขันอื่นๆ ของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดย ADB (ปี พ.ศ. 2557) และข้อมูลบางส่วนจาก GCI ที่อยู่ในรูปร้อยละหรือค่าสัมบูรณ์ร้อยละจะถูกแปลงเป็นระดับ 1 ถึง 10 และค่าสัมบูรณ์จะถูกแปลงเป็นคะแนนในระดับ 1 ถึง 10 ด้วย

ง.2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนา

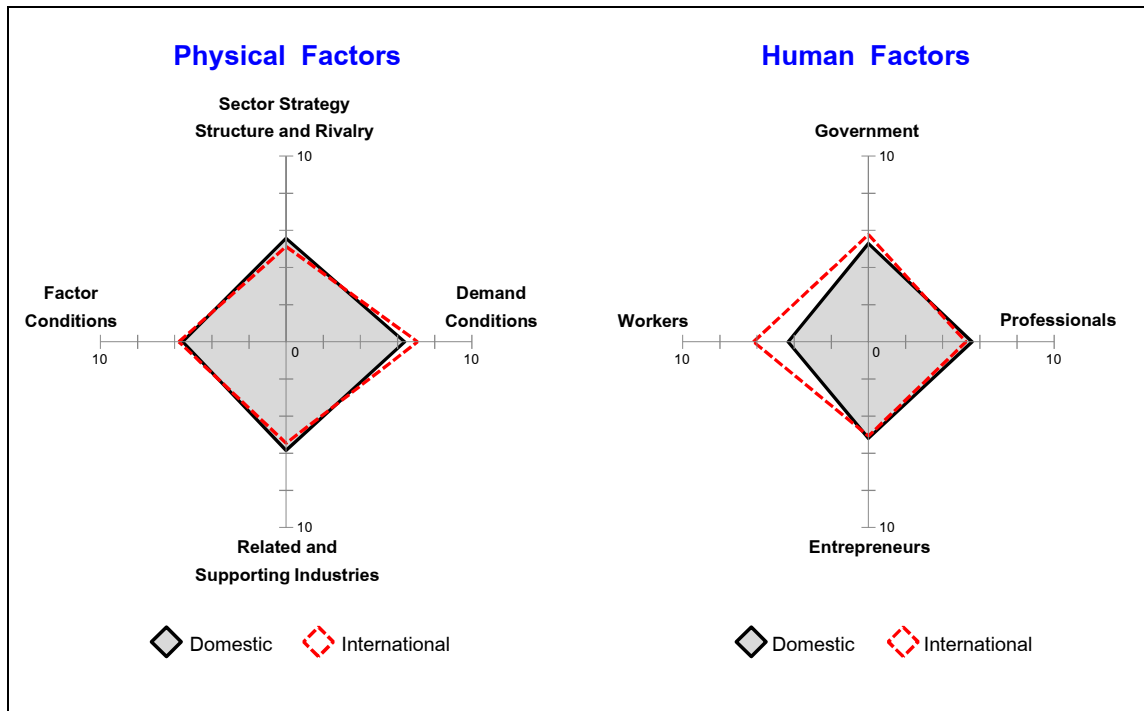
ง.2.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ

DDDM แสดงความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ โดยวิเคราะห์จากคะแนนตัวชี้วัดปัจจัยด้านกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ ทำให้สามารถกำหนดขนาดพื้นที่ Diamond และซ้อนกันเป็น DDDM ได้ ดังรูปที่ ง-2 ถึง รูปที่ ง-5

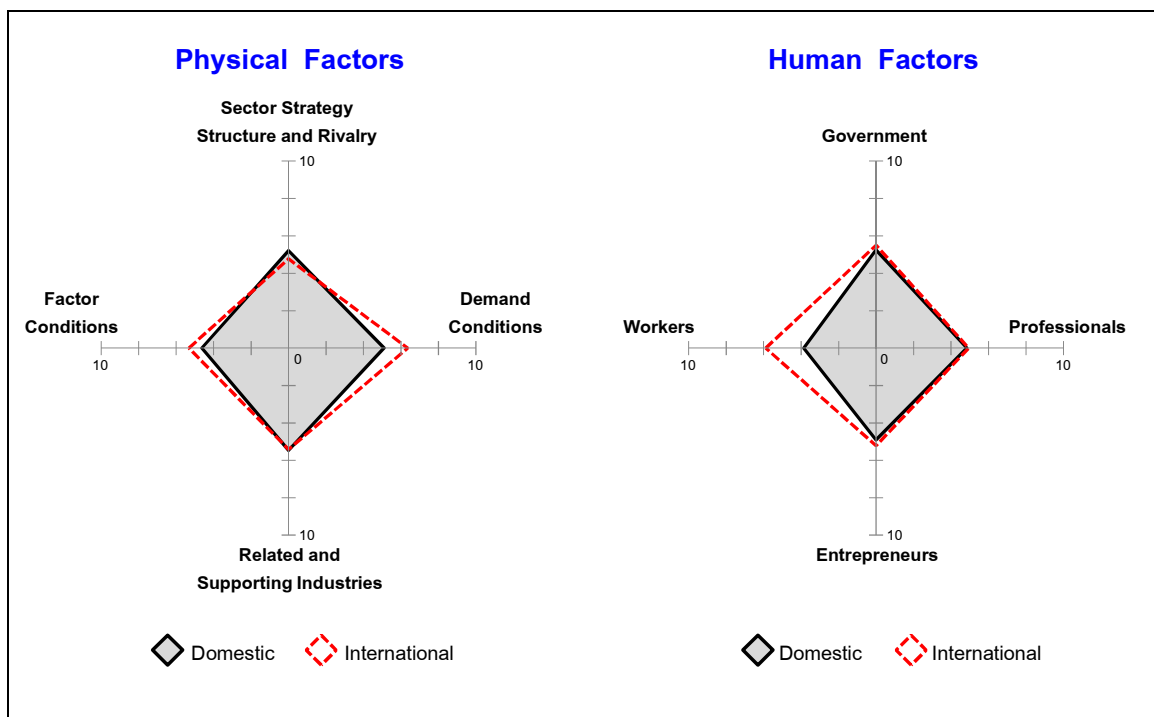
ที่มา: ที่ปรึกษา

รูปที่ ง-2 Dual Double Diamond Model ของไทย

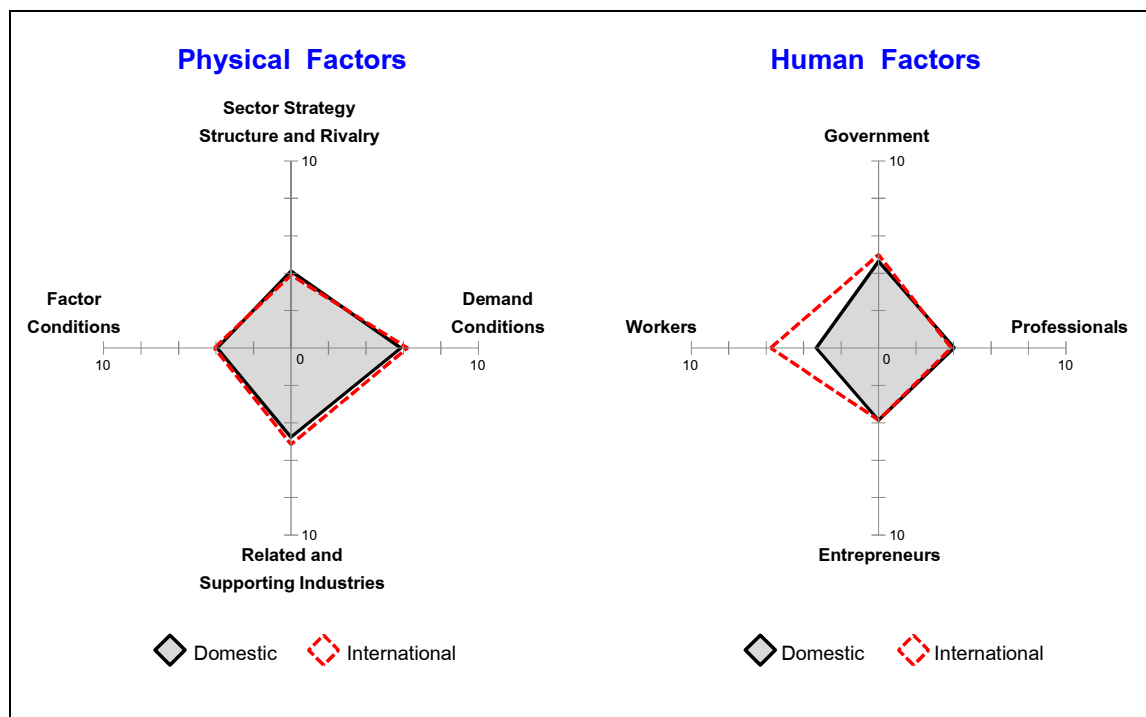
ที่มา: ที่ปรึกษา

รูปที่ ๓-3 Dual Double Diamond Model ของเวียดนาม

ที่มา: ที่ปรึกษา

รูปที่ ๔-4 Dual Double Diamond Model ของกัมพูชา

ที่มา: ที่ปรึกษา

รูปที่ ๕-5 Dual Double Diamond Model ของเมียนมา

สรุปคะแนนแบบจำลอง Dual Double Diamond Model ดังตารางที่ ๕-3 และตารางที่ ๕-4

ตารางที่ ๕-3 คะแนน Dual Double Diamond Model (DDDM) ในประเทศ

ตัวชี้วัด	ไทย	เวียดนาม	กัมพูชา	เมียนมา
ปัจจัยด้านกายภาพ				
กลยุทธ์องค์กร โครงสร้างทางธุรกิจ สภาพการแข่งขันของตลาด	6.07	5.57	5.21	4.11
สภาพปัจจัย	6.03	5.57	4.63	3.94
สภาพอุปสงค์	7.43	6.38	5.10	5.86
สภาพอุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวข้อง	6.45	5.85	5.47	4.77
ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์				
ภาครัฐและระบบบริหารจัดการของภาครัฐ	5.46	5.30	5.25	4.64
แรงงานระดับปฏิบัติการ	4.60	4.33	3.86	3.33
แรงงานระดับบริหาร	6.21	5.58	4.84	4.04
ผู้ประกอบการธุรกิจ	5.80	5.20	4.91	3.86

ที่มา: ที่ปรึกษา

ตารางที่ ๕-4 คะแนน Dual Double Diamond Model (DDDM) ระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด	ไทย	เวียดนาม	กัมพูชา	เมียนมา
ปัจจัยด้านกายภาพ				
กลยุทธ์องค์กร โครงสร้างทางธุรกิจ สภาพการแข่งขันของตลาด	5.91	5.13	4.77	3.90
สภาพปัจจัย	6.54	5.78	5.32	4.09
สภาพอุปสงค์	8.14	7.07	6.36	6.21
สภาพอุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวข้อง	6.84	5.46	5.42	5.16
ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์				
ภาครัฐและระบบบริหารจัดการของภาครัฐ	6.09	5.77	5.50	4.99
แรงงานระดับปฏิบัติการ	6.41	6.19	5.89	5.76
แรงงานระดับบริหาร	6.00	5.25	4.94	3.88
ผู้ประกอบการธุรกิจ	6.24	5.07	5.22	3.86

ที่มา: ที่ปรึกษา

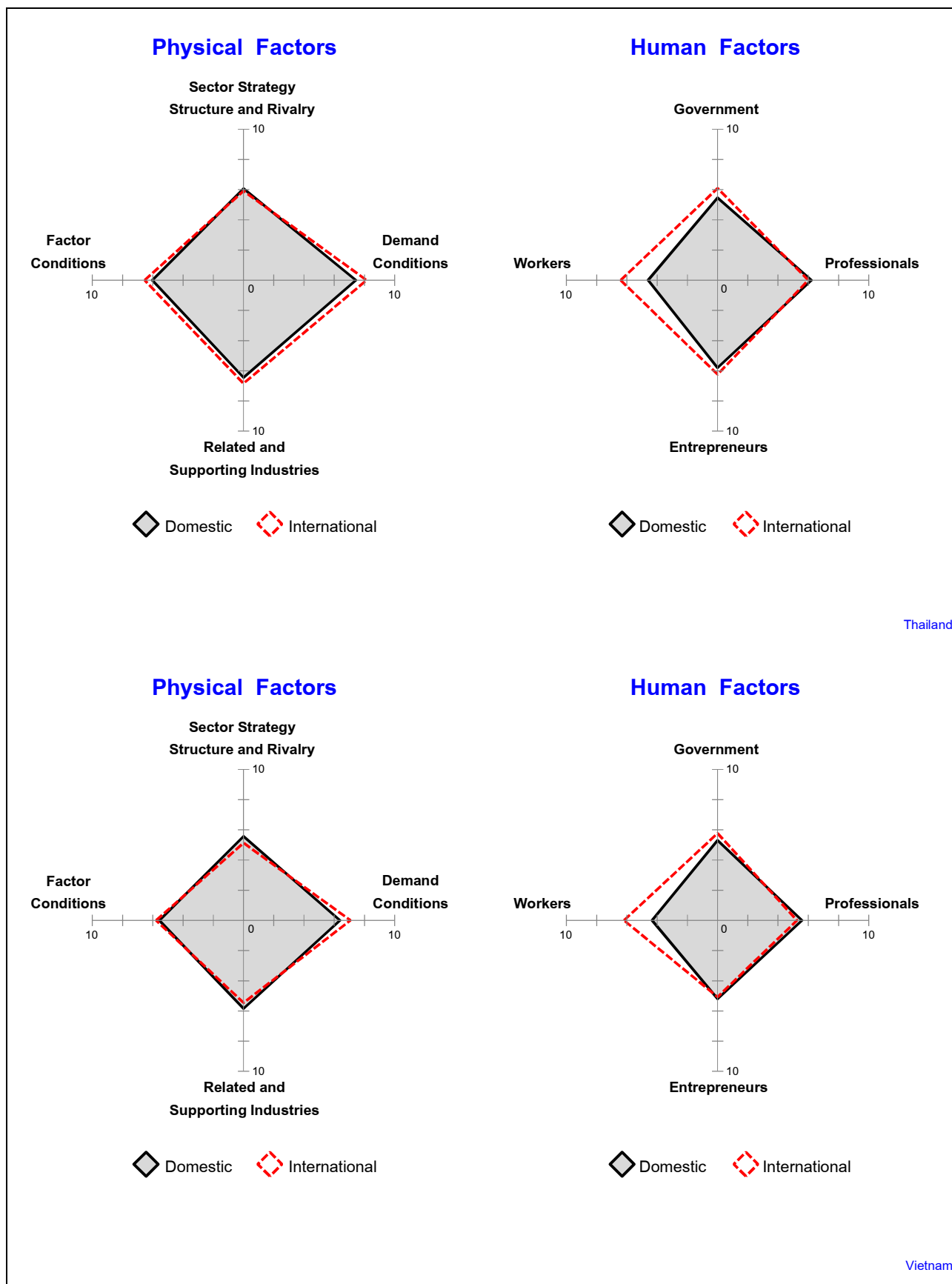
ผลการวิเคราะห์จากรูปที่ ง-2 ถึงรูปที่ ง-5 และตารางที่ ง-3 ถึงตารางที่ ง-4 สามารถกล่าวได้ว่า ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าเวียดนาม กัมพูชา และเมียนมา ในแง่ของปัจจัยทั้งในประเทศและระดับโลก

- เวียดนามเป็นประเทศที่มีการแข่งขันสูงเป็นอันดับสองของทั้ง 4 ประเทศ
- เมียนมามีความสามารถในการแข่งขันต่ำที่สุดทั้งด้านกายภาพและทรัพยากรมนุษย์

ง.2.2 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ

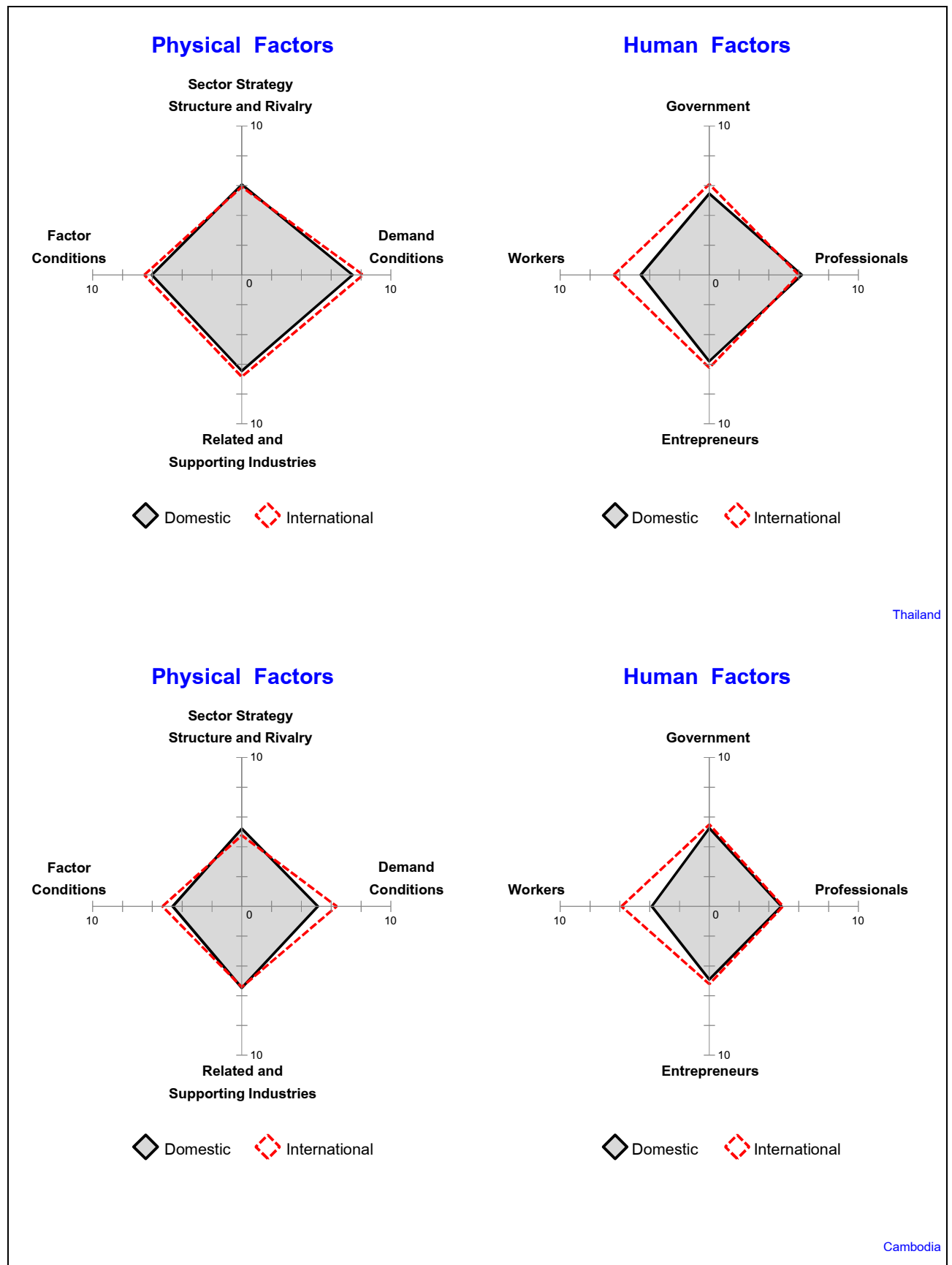
การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ ในสามประเทศที่ทำการพิจารณาอยู่ในรูปที่ ง-6 ถึงรูปที่ ง-8 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ไทยมีความได้เปรียบด้านการแข่งขันกับเวียดนามในด้านทรัพยากรมนุษย์ทั้งในระดับโลกและภายในประเทศ (รูปที่ ง-6)
- ไทยมีความได้เปรียบด้านการแข่งขันกับกัมพูชา สำหรับปัจจัยทางกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ทั้งในระดับโลกและภายในประเทศ (รูปที่ ง-7)
- ไทยมีความได้เปรียบด้านการแข่งขันกับเมียนมา สำหรับปัจจัยทางกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ทั้งในระดับโลกและภายในประเทศ (รูปที่ ง-8)

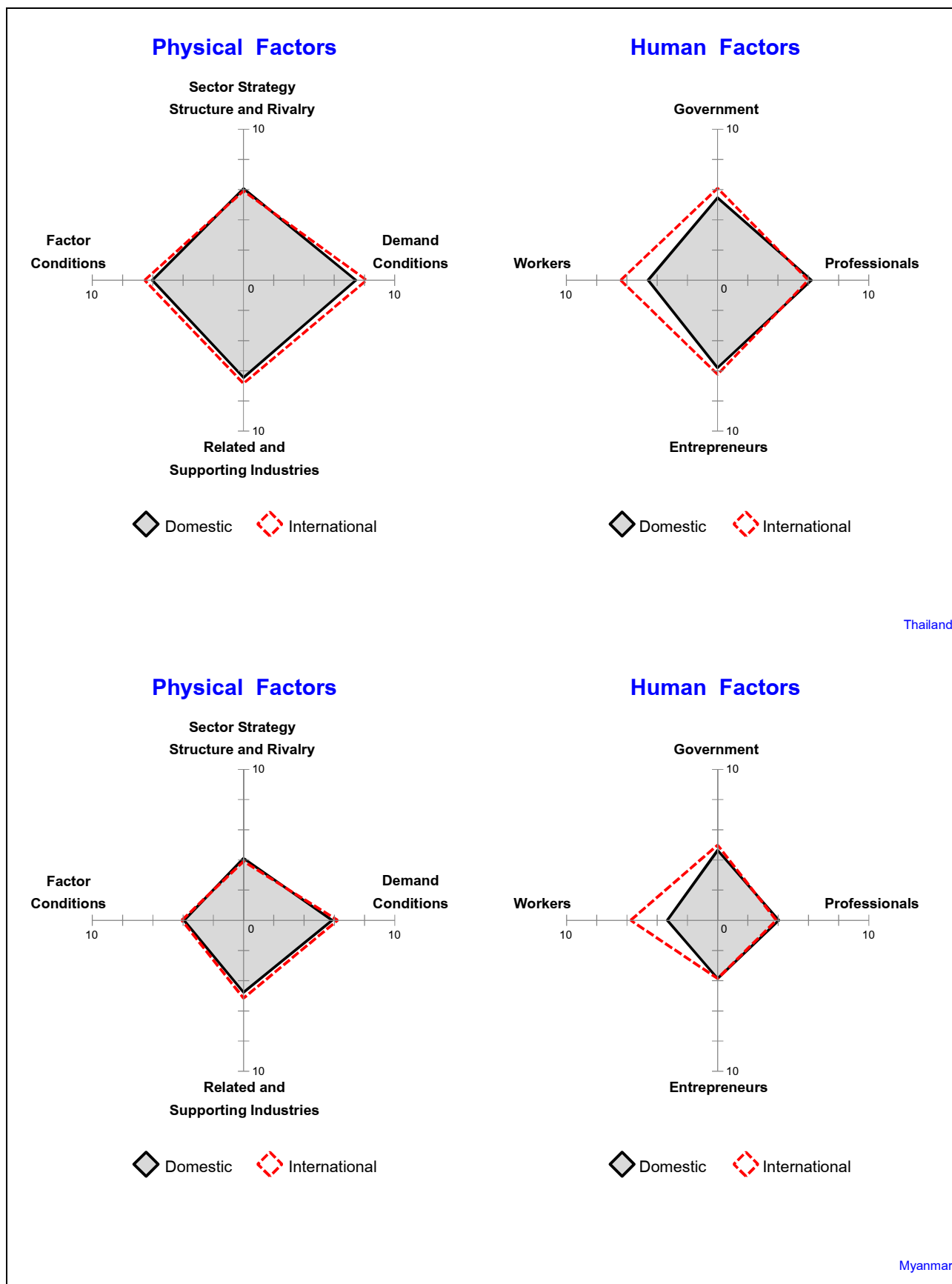
ที่มา: ทีปรีक्षा

รูปที่ ๖-๖ การเปรียบเทียบ DDDM ไทยและเวียดนาม

ที่มา: ทิปรีศึกษา

รูปที่ ง-7 การเปรียบเทียบ DDDM ไทยและกัมพูชา

ที่มา: ทิปรีกษา

รูปที่ ๘-8 การเปรียบเทียบ DDDM ไทยและเมียนมา

ง.2.3 สรุปผลการวิเคราะห์ DDDM

DDDM แสดงความสามารถในการแข่งขันจากพื้นที่ Diamond พื้นที่ขนาดมากกว่าแสดงถึงความสามารถในการแข่งขันที่สูงกว่า โดยตารางที่ ง-5 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันโดยแปลงพื้นที่ Diamond ของไทยให้เป็นสัดส่วน 100 เพื่อเป็นฐานในการเปรียบเทียบกับ Diamond ของประเทศอื่นๆ และคำนวณพื้นที่ Diamond ของประเทศอื่นๆ ในแนวทางเดียวกัน

ตารางที่ ง-5 สรุปผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขัน

ประเทศ	คะแนนเปรียบเทียบ		
	ปัจจัยทางกายภาพ	ปัจจัยทรัพยากรมนุษย์	ค่าเฉลี่ย
ในประเทศ			
ไทย	100	100	100
เวียดนาม	81	85	83
กัมพูชา	62	73	66
เมียนมา	52	51	52
ระหว่างประเทศ			
ไทย	100	100	100
เวียดนาม	75	81	78
กัมพูชา	65	76	70
เมียนมา	51	56	53

ที่มา: ที่ปรึกษา

ผลการเปรียบเทียบกล่าวได้ว่า ไทยมีความสามารถในการแข่งขันโดยเปรียบเทียบสูงกว่าอีก 2 ประเทศ คือ กัมพูชา และเมียนมา อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเวียดนามมีความสามารถในการแข่งขันน้อยกว่าไทยอยู่พอสมควร ในขณะที่กัมพูชาและเมียนมายังคงมีความสามารถในการแข่งขันระดับต่ำกว่าตามลำดับทั้งจากปัจจัยทางกายภาพและทรัพยากรมนุษย์

ผลการวิเคราะห์ด้วย DDDM สรุปได้ว่า:

- ไทยมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันที่สำคัญเหนือประเทศเพื่อนบ้าน คือ เวียดนาม กัมพูชา และเมียนมา เกี่ยวกับโครงสร้างธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวข้อง ภาครัฐและระบบบริหารจัดการภาครัฐ แรงงานระดับบริหาร แรงงานระดับปฏิบัติการ และผู้ประกอบการและธุรกิจ
- ไทยมีฐานภายในประเทศที่แข็งแกร่งทั้งโครงสร้างธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวข้อง สูงกว่าประเทศอื่นๆ และยังมีตลาดภายในประเทศที่แข็งแกร่งและมีอุปสงค์สูงกว่าอีก 3 ประเทศ
- เวียดนามมีฐานภายในประเทศที่ดีกว่ากัมพูชาและเมียนมา โดยเป็นประเทศคู่แข่งที่ใกล้เคียงกับไทยมากที่สุด ในด้านปัจจัยทางกายภาพภายในเวียดนาม
- ไทยมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันกับเวียดนามเมื่อพิจารณาปัจจัยภายในประเทศ (ที่รวมด้านทรัพยากรมนุษย์) โดยข้อได้เปรียบที่สำคัญ คือ แรงงานระดับบริหาร และผู้ประกอบการและธุรกิจ แต่ความได้เปรียบไม่สูงมากนัก เมื่อพิจารณาที่ภาครัฐและระบบบริหารจัดการภาครัฐ และแรงงานระดับปฏิบัติการ
- ไทยมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขันที่ชัดเจนหากเข้าไปทำธุรกิจกับเวียดนามเมื่อคำนึงถึงปัจจัยทางกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ทั้งหมด ความได้เปรียบทางการแข่งขันของไทยในประเทศกัมพูชาและเมียนมาสูงกว่าในเวียดนาม

ผลลัพธ์จาก DDDM สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเลือกที่ตั้งในการผลิตและการจัดการโซ่อุปทานใน Economic Corridor ได้แก่

- 1) ความแข็งแกร่งของฐานเศรษฐกิจภายในไทยเป็นพื้นฐานที่ดีในการลงทุนในทางเศรษฐกิจ เมื่อเทียบกับเวียดนาม กัมพูชาและเมียนมา
- 2) ความได้เปรียบในการแข่งขันของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ในด้านปัจจัยทางกายภาพและทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงจุดแข็งของฐานเศรษฐกิจไทย โดยยังสามารถสร้างโอกาสให้การลงทุนประสบความสำเร็จ เนื่องจากความได้เปรียบในทำเลมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน
- 3) การรักษาความได้เปรียบของไทยต่อเวียดนาม มีสองประเด็นที่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดังนี้
 - ภาครัฐและระบบบริหารจัดการภาครัฐ : สิ่งที่ควรปรับปรุงพัฒนา คือ กฎระเบียบและการทำงานขององค์กรภาครัฐที่ต้องเพิ่มความยืดหยุ่นและคล่องตัว ประสิทธิภาพของกลไกตลาดแรงงาน และการลดระดับ Non-Tariff Barrier ระหว่างกัน
 - แรงงานระดับปฏิบัติการ : สิ่งที่ควรปรับปรุงพัฒนา คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาและเพื่อเพิ่มระดับทักษะในการทำงาน รวมถึงการลงทุนในการฝึกอบรมวิชาชีพ